

והמים להם חומה, וכף הם
התפללות מעכבות.

ואם חוזרים בתשובה, בעל
התפללות הוא שאומר לשליח
התפללות מטטרון: מה תצעק
אלי? אמר לתפללות לנסע
במסעיהם. זהו שכתוב (שמות יד)
דבר אל בני ישראל ויסעו. לאדם
שהולך בדרך, והולך אחריו אותו
בעל מסי המלך, ואוחז בו עד
שפורע מנדה בלו (סוגי מסים) והלך.
משום שברח, הוא צונח למי
שמוציא אותו: יבא אדונו ויאמר,
(אמר) לו שילך לדרך, שאני
פרעתי. בא בעל המסים של
המלך. מה עשה? הטביע ראשו
בטיט והרג אותו. כך הקדוש
ברוך הוא עשה במצרים. זהו
שכתוב (שמות טו) מרכבות פרעה
וגו' טבעו בים סוף.

וכי גרם שרודפים אחרי ישראל?
משום שטרם הייתה להם תורה
לא היה שטר שחרור, משום
שתורה היא שטר חרות לבני
אדם מיצר הרע וממלאך המות
ומכל מקטרגי העולם. זהו
שכתוב (שם לב) והמכתב מכתב
אלהים הוא חרות על הלחת. זו
האם העליונה שנת החמשים,
שמשם תורה, שהיא העמוד
האמצעי שנקראת חרות, שמשם
נתנה ליונה הקדושה, שהיא
השכינה, שמצדה נקראו ישראל
יונה.

וכך כשתפלה, שהיא יונה, עולה
בתורה, מה כתוב בו? (ישעיה נב)
כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא
תלכו פי הלך לפניכם ה' וגו'.
ואלו הן התפללות של בעלי
התורה, שעולה כנשר שאינו
פוחד מכל עופות העולם. ומהצד
שלכם (של התפלה) הגבירה היא
דרך הנשר בשמים. ויש שיאמר
כך, והכל אמת.

ועובדין טבין, והמים להם חומה והכי אנון
צלותין מעכבין.

ואם חוזרין בתשובתא. מארי דצלותין איהו
דאמר לגבי שלוחא דצלותין מטטרון,
מה תצעק אלי, מליל לצלותין דנטלין
במטלנותהון הדא הוא דכתיב (שמות יד טו) דבר
אל בני ישראל ויסעו. לבר נש דאזיל באורחא
ורדיף אבתרה ההוא מארי מנדה דמלפא,
ואחיד ביה עד דפרע (עורא זכד) מנדה בלו והלך.
בגין דברח איהו צונח למאן דאפיק ליה. יתי
מאריה וימא (אמא) ליה דיזיל לאורחה דאנא
פרעתה. אתא מארי מנדה דמלפא מה עבד
טבע רישה בטיט וקטל ליה, הכי קודשא בריך
הוא עבד במצראי. הדא הוא דכתיב (שמות טו ד)
מרכבת פרעה וגו' טבעו בים סוף.

ומאן גרים דרדפין אבתריהו דישראל, בגין
דעד לא הוה לון אורייתא לא הוה שטר
חירו. בגין דאורייתא איהי שטר חירו לבני
נשא, מיצר הרע וממלאך המות ומכל מקטרגי
דעלמא. הדא הוא דכתיב (שם לב טז) והמכתב
מכתב אלהים הוא חרות על הלחת. ודא אמא
עלאה שנת החמשים, דמתפן אורייתא דאיהו
עמודא דאמצעיתא אתקרי חירו, דמתפן
אתיהיב אורייתא לגבי יונה קדישא דאיהי
שכינתא, דמסברה אתקריאו ישראל יונה.

והכי פד צלותא דאיהי יונה סליקת באורייתא,
מה כתיב ביה (ישעיה נב יב) כי לא בחפזון
תצאו ובמנוסה לא תלכו פי הולך לפניכם
ה' וגו'. ואלין אנון צלותין דמארי דאורייתא.
דסליק פנשרא דלא דחלת מפל עופין דעלמא.
ומסטר אנון (נ"א דצלותא) איהי מטרוניתא דרך
הנשר בשמים. ואית דיימא הכי וכלא קשוט.

ומצדדים של בעלי המקרא עולה התפלה כמו צפור. ומצדדים של בעלי המשנה עולה כמו יונה. ומצדדים של בעלי קבלה עולה כמו נשר, גבירה על הכל. אבל מצדדים של אלו שאין בהם מקרא משנה וקבלה, שהם עמי הארץ, אין לה עליה בהם.

ומשום זה אמר קהלת בדרך רמז, (קהלת א) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ. ורוח הבהמה, אלו הם עמי הארץ, ולפעמים יוצאים מהם זרע מעלה, בני תורה, לעלות בהם. משום זה בארו בעלי המשנה, הזהירו בעמי הארץ, שלפעמים יוצאים מהם בנים מעלים בעלי תורה.

קם המנורה הקדושה וכל המתנות לנשק אותו וקן. פרח. אמר רבי שמעון, ודאי אותו וקן לא רצה לטל שכר מעמנו לנשק אותו, ומשום כך פרח. אשרי חלקנו שזכינו לשמע שכר של מצוה ושל תפלה בעולם הבא.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא, מי היה אותו הנקן? אמר, ודאי רב המנונא סבא הנודע שנשמתו ירדה מלבשת באויר של ההכל של התורה. שבזמן שהצדיקים מתעסקים בתורה, כל ההכלים האלו שעולים מפיהם בתורה, כמה נשמות של אותו העולם רוכבים עליהם ומתלבשים בהם. והקולות והדבורים של התורה נעשים להם כמו סוסים, ורוכבים עליהם ויורדים בעולם הזה, ואפלו המלאכים. וכל שפן בחבור הזה.

ובבעלי החבור הזה שבו הקדוש ברוך הוא הטה השמים ושמי השמים כמו שבסיני, והוא ירד עליו להקים שכנתו בשיש

ומסטרוא דמארי מקרא סליקת צלותא כצפור. ומסטרוא דמארי משנה סליקת פיונה. ומסטרוא דמארי קבלה סליקת פנשרא, מטרוניתא על כלא. אבל מסטרוא דאלין דלית בהו מקרא משנה וקבלה, דאנון עמי הארץ, לית לה סליקו בהון.

ובגין דא אמר קהלת בארו רמיזא, (קהלת ג כא) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ. ורוח הבהמה אלין אנון עמי הארץ. ולזמנין נפקין מניהו זרעא מעליא בני תורה לאסתלקא (דק"ז ע"א) בהון. בגין דא אוקמוהו מארי מתניתין הזהירו בעמי הארץ, דלזמנין נפקין מניהון בני מעליא מארי אורייתא.

קם בוצינא קדישא וכלהו משרין לנשקא ההוא סבא. פרח. אמר רבי שמעון, ודאי ההוא סבא לא בעא לנטלא אגרא מן לנשקא ליה, ובגין דא פרח. זכאה חולקנא דזכינא למשמע אגרא דפקודא דצלותא בעלמא דאתי.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא מאן הוה ההוא סבא. אמר ודאי רב המנונא סבא, אשתמודע דנשמתה נחתא מתלבשא באוירא דהכל דאורייתא. דבזמנא דצדיקיא מתעסקין באורייתא, כל אלין הכלים דסלקין מפומיהון באורייתא, כמה נשמתין דההוא עלמא רכבן עליהו ומתלבשין בהו. וקלין ודבורין דאורייתא אתעבידו לון פסוסון, ורכבין עליהו ונחתין בהאי עלמא. ואפלו מלאכין. וכל שפן בחבורא דא.

ובמארי דהאי חבורא דבה קודשא בריך הוא הטה השמים ושמי השמים בגוונא דסיני, ואיהו נחית עליה לאקמא שכנתה

בַּשְּׁתִּיּוֹן רַבּוּא דְּמִלְאָכִין. וּבְכָל נִשְׁמָתִין
דְּאַתְבְּרִיאוּ וְעֵתִידִין לְמַבְרִי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב
(דברים כט יד) כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פִּה עֲמִנּוּ וְגוֹמֵר.

וּבְנִשְׁמָתִין דְּאַצִּילוֹת דְּפּוּמָה אִיהִי סִינִי. וְקָלָא
דִּילָה (אָהָא) פְּגוּנָא דְקָלָא דְמֵאֲרָה

דְּאַתְמַר בֵּיה (דברים די יב) קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שְׁמַעִים.
וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר אַתְעַבִּיד מִנְה מִלְאָף. וְנִשְׁמָתָא
דִּילָה בְּגִינָה מְכַרְיִזִין לְעֵלָא, כַּד סִלְקָא בְּכָל
לִילְיָא הַבּוּ יִקְרָא לְדִיוֹקְנָא דְמִלְפָּא. אֲדִהֲכִי הָא
רַעִיָא מְהִימְנָא קָא אֲתִי נָטַל קְרָטָא בִּידָה.

פְּתַח וְאָמַר זְרִיק מְקַף שׁוּפְרֵי הוּלְף סְגוּלְתָא.
נָטִיל תְּלַת אַבְנִין וְזִרִיק לוֹן לְגַבִּי עֵלָא.

וְכַד זְרִיק לוֹן אַתְעַבִּידוּ אַבְנָא חֲדָא, וְאָמַר
לְמֵאֲרִי מְתִיבְתָא, קַבִּילוּ הָאִי אַבְנָא לְגַבְיְכוּ,
דְּהָא שְׂכִינְתָא אִיהִי בְּגִלוּתָא וְלִית בְּכוּ מָאן
דִּיתְעַר לְגַבְהָ לְרַצָּאָה לָה לְגַבִּי בַּעֲלָה. וְלֹא עוּד
אַלָּא פְּמָה מֵאֲרִי מְדַרְשׁוֹת דְּאַנּוּן חֲבַרִין
לְגַבְיְכוּ, צוּחִין בְּכָל יוֹמָא וְלִילְיָא בְּאוּרִיתָא
דְּבַעַל פְּהָ, בְּכַמָּה קוּשְׁיָן. וְצוּחִין בְּהָ כְּכַלְבִּין
דְּאַמְרִין הֵב הֵב. פְּגוּנָא דְּגִיְהֵנָם דְּצוּחַ הֵב הֵב,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (משלי ל טו) לְעֵלְקָה שְׁתֵּי בְּנוֹת
הֵב הֵב. הֵב לָן עוֹתְרָא בְּעֵלְמָא דִּין. הֵב לָן
עוֹתְרָא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. פְּמָה דְּאוּקְמוּהָ לְמִד
תּוֹרָה הֲרַבָּה וְיִתְנּוּ לָהּ שְׂכָר הֲרַבָּה. וְלִית מָאן
דִּישְׁתַּדַּל בְּאוּרִיתָא, לְסִלְקָא בֵּיה שְׂכִינְתָא מִן
גְּלוּתָא, וְלִיחְדָּא לָה עִם בַּעֲלָה בְּגִין דְּאַנּוּן
אַטְיָמִין דְּעִינִין סְתִימִין דְּלִבָּא.

וּבְגִין דָּא קָלָא נִפְק בְּכָל לִילְיָא כַּד נַחִית קוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא בְּגַנְתָּא דְּעֵדָן, דְּסִלְקִין נִשְׁמָתִין
קָמָה, וְהָהוּא קָלָא אָמַר קָרָא פְּדַכְתִּיב, (ישעיה מ
ו) קוֹל אָמַר קָרָא. זִיל וְאַמָּא לוֹן דִּישְׁתַּדְּלוּן
בְּאוּרִיתָא לְחַבְרָא שְׂכִינְתָא עִם קוּדְשָׁא בְּרִיף
הוּא. פְּגוּנָא דְּדוּד דְּאַמַר (תהלים קלב ה) אִם אֲתָן

רַבּוּא שֶׁל מִלְאָכִים, וּבְכָל
הַנִּשְׁמוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ וְשֶׁעֲתִידוֹת
לְהַבְרָאוֹת. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (דברים כט)
כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פִּה עֲמִנּוּ וְגוֹ'.
וּבְנִשְׁמוֹת הָאֲצִילוֹת שֶׁל פִּי, הִיא
סִינִי. וְהַקּוֹל שֶׁלוֹ (בא) כְּמוֹ הַקּוֹל
שֶׁל אֲדוֹנּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (דברים ד) קוֹל
דְּבָרִים אַתֶּם שְׁמַעִים. וְכָל דְּבוּר
וְדְבוּר נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ מִלְאָף.
וְנִשְׁמָתוֹ בְּגִלְלָה מְכַרְיִים לְמַעְלָה,
כְּשֶׁעוֹלָה בְּכָל לִילָה: תְּנּוּ כְבוֹד
לְדִיוֹקָן הַמְּלָף. בֵּינַתִּים הִנֵּה
הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן בָּא. נָטַל מִקְלַע
בִּידוֹ.

פְּתַח וְאָמַר, זְרִיק מְקַף שׁוּפְרֵי
הוּלְף סְגוּלְתָא. נָטַל שְׁלֹשׁ אַבְנִים
וְזִרִיק אוֹתָן לְמַעְלָה. וְכִשְׁזָרַק
אוֹתָן, נַעֲשׂוּ אַבְנֵי אַחַת, וְאָמַר
לְרֵאשִׁי הִישִׁיבָה: קַבִּלוּ אֲלֵיכֶם
אֵת הָאֶבֶן הַזֶּה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה
בְּגִלוּתָא, וְאִין בְּכֶם מִי שִׁיתְעוֹרֵר
אֵלֶיהָ לְרַצוֹתָהּ לְבַעֲלָה, וְלֹא עוּד,
אַלָּא פְּמָה בַּעֲלֵי מְדַרְשׁוֹת, שֶׁהֵם
חֲבַרִים אֲצֻלְכֶם, צוּחִים בְּכָל יוֹם
וְלִילָה בַּתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה בְּכַמָּה
קְשִׁיוֹת, וְצוּחִים בְּהָ כְּמוֹ כְּלָבִים
שֶׁאוּמְרִים הֵב הֵב, כְּמוֹ שֶׁהִגִּיהֵנָם
צוּחַ הֵב הֵב. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (משלי ל)
לְעֵלְקָה שְׁתֵּי בְּנוֹת הֵב הֵב. הֵב
לָנוּ עֲשֶׂר בַּעֲוֹלָם הַזֶּה, הֵב לָנוּ
עֲשֶׂר בַּעֲוֹלָם הַבָּא. כְּמוֹ שְׂבַאֲרוּהָ,
לְמַד תּוֹרָה הֲרַבָּה, וְיִתְנּוּ לָהּ שְׂכָר
הֲרַבָּה. וְאִין מִי שִׁישְׁתַּדַּל בַּתּוֹרָה
לְהַעֲלוֹת בְּהָ הַשְּׂכִינָה מִגְּלוּתָא
וְלִיחַד אוֹתָהּ עִם בַּעֲלָה, מִשּׁוּם
שֶׁהֵם אֲטוּמֵי עֵינַיִם וְסְתוּמֵי לֵב.
וּמִשּׁוּם זֶה יוֹצֵא קוֹל בְּכָל לִילָה,
כְּשִׁיזְרַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא לְגִין
עֵדָן, כְּשֶׁעוֹלוֹת הַנִּשְׁמוֹת לְפָנָיו,
וְאוֹתוֹ הַקּוֹל אוֹמֵר פְּסוּק כְּפִתּוֹב
(ישעיה מ) קוֹל אָמַר קָרָא, לָף וְאָמַר
לְהֵם שִׁישְׁתַּדְּלוּ בַּתּוֹרָה כְּדִי לְחַבֵּר
הַשְּׂכִינָה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא.
כְּמוֹ שְׁדוּד שְׁאָמַר (תהלים קלב) אִם